

De același autor (ultima ediție): *Acuzatul 1988* (Editura Areopag, 2020), *Patericul mirenilor. Pilde pentru secolul XXI* (Editura Areopag, 2019), *Patericul pe înțelesul copiilor* (Editura Areopag, 2019), *Cartea nunții* (Editura Areopag, 2019), *Prietenul nostru, Sfântul Vasile de la Ostrog – Izbăvitorul de frică* (Editura Areopag, 2019), *Cel mai scump cadou de Crăciun* (Editura Offline Times, 2019), *Despre înfruntarea bolii* (Editura Areopag, 2018), *Despre înfruntarea necazurilor* (Editura Areopag, 2018), *Despre avort. Motive, traume, consecințe* (Editura Areopag, 2018), *Vlahiia – Puterea iubirii* (Editura Areopag, 2017), *Cum să ne creștem copiii* (Editura Areopag, 2017), *Doctorul de povești* (Editura Areopag, 2016), *Mâncăți sănătos – Sfaturile elefantului Sunny și ale prietenilor săi* (Editura Offline Times, 2015), *Povești religioase – Povestea icoanei mele* (Editura Areopag, 2014), *Doctorul animalelor* (Editura Areopag, 2014), *Capra, iezii și lupul buclucaș* (Editura Areopag, 2013), *Jurnalul convertirii* (Editura Areopag, 2013), *Palatul poveștilor* (Editura Areopag, 2012), *Drumul cuvintelor* (Editura Egumenița, 2009), *Zorii apocalipsei* (Editura Egumenița, 2008), *Fețele apostaziei – Dărâmarea idoliilor* (Editura Agnos, 2008), *Underground – Rebelii generației NU* (Editura Agnos, 2007), *Tinerii și sexualitatea – Repere pentru mileniul III* (Editura Egumenița, 2007), *Despre reîncarnare și invazia extraterestră* (Editura Egumenița, 2006), *Despre horoscop, cutremure și ghicirea viitorului* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Între iubire și păcat* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Întrebări și răspunsuri* (Editura Lucman, 2006), *Tinerii și sexualitatea – Păcate noi, păcate vechi* (Editura Egumenița, 2005), *Despre înaintemergătorii Antihristului* (Editura Cartea Ortodoxă, 2004), *Mângâiere pentru bolnavi* (Editura Egumenița, 2004).

danionvasile@yahoo.com

© pentru prezenta ediție, Editura Areopag
ISBN 978-606-9678-01-5

DANION VASILE

Duhovnicul. Rugăciunea. Postul

Ediția a treia, revăzută și adăugită

Editura Areopag
București, 2020

Cuprins

În loc de prefață la ediția întâi:

BUCURIA VIEȚUIRII CU DOMNUL 5

Nota autorului 7

DUHOVNICUL – PRIETEN SAU DUȘMAN? 9

RUGĂCIUNEA – UN RĂSPUNS LUI DUMNEZEU ... 72

POSTUL – ÎNTRE TRADIȚIE ȘI MODERNITATE ...112

ÎNTRE ÎMPLINIRE ȘI RATARE 175

Anexă:

Despre rugăciune 221

scris pe e-mail, m-am gândit că un astfel de volum oferă multe răspunsuri. Mai ales că unele din întrebările primite de mai multe ori în scrisori se regăsesc în cele primite la conferințe...

Temele expuse în volum nu sunt prezentate exhaustiv. Sper ca în următorii ani să pot scrie câte o carte despre fiecare temă prezentată. E însă nevoie de timp, de studiu și mai ales de luminare de la Dumnezeu. Îndrăznesc să îi rog pe cititorii acestui volum să mă pomenească în rugăciunile lor, pentru a mărturisi dreapta credință așa cum trebuie.

M-aș bucura ca cititorii interesați de temele prezentate să nu se oprească la *introducerile* mele – deoarece conferințele mele asta au fost de fapt, introduceri în subiect –, ci să le înțeleagă ca pe o invitație de a aprofunda temele respective citind scrierile Sfinților Bisericii și ale cuvioșilor părinți ai vremurilor noastre...

Nota autorului la ediția a treia

Cartea de față este o ediție revăzută și adăugită a volumului *Repere. Duhovnicul. Rugăciunea. Postul*, apărut inițial în anul 2007 la Editura Egumenița din Galați. Dacă în primele două ediții am vrut să reproduc cât mai exact cuvintele spuse în conferințe, acum am considerat că este mai potrivit să fac mici modificări sau completări, pentru a preciza mai exact ceea ce voiam să spun.

(În anexa volumului apar, în această ediție, și două scrisori despre rugăciune, preluate din ultima mea carte, *Acuzatul 1988*, apărută recent la Editura Areopag.)

DUHOVNICUL – PRIETEN SAU DUȘMAN?

(Bacău, 22 martie 2007)

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin.

În introducerea întâlnirii noastre, am să vă spun ceva neobișnuit pentru o conferință religioasă. Cei de o vârstă cu mine sau mai mari își aduc aminte că, atunci când eram copii și începea Gala Desenului Animat, ne anunțam unii pe alții: „A început gala! A început gala!”, și fugeam toți pe la casele noastre, să vedem desenele respective. De ce? Pentru că simțeam nevoia să se bucure și alții de mica și mărunta noastră bucurie.

Dacă v-aș spune că zilele trecute, de la unchiul meu din America, am primit o moștenire substanțială, nu vreau să spun cât de substanțială, și că veți primi fiecare un plic de la șoferul cu care am venit, cu câte cinci sute de dolari, s-o luați ca pe un semn de dragoste – nu de laudă, nu de a vă cumpăra, nu de a vă câștiga, ci doar ca o mică bucurie. (Pentru că în post avem toți necazuri, avem greutate, avem supărări, și e bine să avem și bucurii. Dacă sunt precise, clare, ușor de ținut în mână, cu atât mai ușor.)

Dacă așa s-ar pune problema, cred că marea majoritate a celor de față ar pleca la casele lor fericiți, și ar pune mâna pe telefon: „Auzi, Tanțo? Trebuia să vii și tu la conferință, să vezi ce folos aveai! Cinci sute de dolari!” „Hai, măi! Cinci sute de dolari? Nu cred!” „Nu crezi? Sună pe cine vrei dintre cei care știi că au venit la conferință, că toți au luat, nu numai eu”. Și

bucuria celor care au venit ar fi mare, și bucuria celor care au stat acasă ar fi în sens invers.

Respectiv, întrucât am aproape 33 de ani și sunt un tată tânăr - am trei copii - glumind cu copiii mei, uneori rămân în starea de a face glume și mai fac glume și cu prietenii mei mai mari. Și odată, când venea la mine un prieten, mi-am zis: „Hai să-i fac o farsă”. În timp ce venea spre casa mea, am dat drumul la muzică, să creadă că sunt de la un post de radio, și l-am sunat cu apelant necunoscut: „Bună ziua. Aveți numărul de telefon 0724321...?” „Da! De ce?” „Sunteți în direct la Radio 21. Tocmai ați câștigat un Peugeot 407 - sau nu mai știu ce tip de mașină. Cum vă numiți?” Mi-a spus numele, și i-am spus: „Vă vom contacta ulterior”. Am închis telefonul. Apare prietenul meu cu fața pecetluită de întâmplarea aceea minunată și când i-am spus că a fost o farsă, mi-a spus: „Tot drumul spre tine mă gândeam dacă e bine sau nu să primesc mașina”. Dacă s-ar pune problema primirii cadoului celor cincisute de dolari, cred că puțini din cei de față ar avea astfel de frământări, de nelămuriri. Nu-i așa?

Eu nu am niciun unchi în America, nu am primit nicio moștenire, am vrut doar să fac o paralelă între avantajele materiale și cele duhovnicești. Pentru că dacă la plecatul acasă cu bani, cei mai mulți, majoritatea - dacă nu toți - ați fi fost foarte receptivi, la plecatul acasă cu gândul duhovnicului în suflet nu sunteți toți la fel de receptivi.

Cei care aveți duhovnici știți cum stau lucrurile, cei mai mulți dintre voi știți că într-adevăr duhovnicul e o comoară și că dacă ai avea de ales între cincisute de dolari sau de euro și duhovnic, ți-ai alege duhovnicul, care face mai mult.

Numai că cei care nu au duhovnic stau departe de el tocmai pentru că nu înțeleg câte poate face pen-

tru ei. Așa că, în întâlnirea noastră din această seară am să vă vorbesc despre duhovnic, care este o comoară.

„Duhovnicul – prieten sau dușman?”, tema întâlnirii noastre, vrea să arate că cei care-l consideră pe duhovnic un dușman care le calcă în picioare libertatea, care vrea să-i modeleze într-un spirit băbesc, expirat etc. nu înțeleg și nu cunosc ce e duhovnicul.

În *Cartea Nunții - Cum să-mi întemeiez o familie* am un capitol întreg despre duhovnic. Și unii poate se întreabă: „Ce legătură are duhovnicul cu fericirea în căsătorie?” Are o legătură foarte strânsă. Pentru că, dacă știi să-ți găsești o călăuză în viața duhovnicească, respectiva călăuză te va ajuta să înțelegi care sunt criteriile după care poți deosebi calea binelui de calea răului.

Scriam în capitolul *Binecuvântarea preotului*: „Când apare o nouă marcă de șampon, fetele se grăbesc să o cumpere. Poate că de data aceasta vor rezolva problema căderii părului. Când apare o nouă marcă de after-shave, tinerii se grăbesc să o cumpere: poate cu asta vor da gata toate vecinele cu care se suie în lift, așa cum vedem în reclame. Eu voi prezenta acum o nouă marcă de prieten: duhovnicul. Să-i fac și puțină reclamă: «duhovnicul - prietenul care nu te lasă la greu»”.

Ieri am ținut o conferință despre iubire. Și am vorbit despre iubirea care ne lipsește. Pentru că celor mai mulți ne lipsește iubirea. Și ne lipsește tocmai pentru că nu știm să o căutăm, tocmai pentru că de cele mai multe ori oamenii o caută în patimi. Și nu înțeleg că Dumnezeu i-a lăsat să iubească curat și frumos și că iubirea e poarta spre Împărăția Cerurilor. Este limba Împărăției Cerurilor. Dacă nu știi să iu-

bești frumos, n-o să te descurci pe lumea cealaltă. N-o să ai ce căuta în rai. N-o să simți că e locul tău acolo. pentru oameni și cărți

Duhovnicul are un rol extraordinar pentru că, în timp ce părinții ne părăsesc, poate, prietenii ne părăsesc, pe unii îi părăsesc chiar soțiile sau pe unele femei, soții, totuși, duhovnicul nu te lasă la greu. De ce? Pentru că el s-a făcut duhovnic ca să te ajute pe tine.

Mai primesc mesaje de la tineri care se află în situații foarte grave, foarte aproape de păcat, scrisori de genul: „Seara asta prietenul meu vrea să mă culc cu el. Spune-mi repede ce să fac!” Și e foarte trist, pentru că nu poți să convingi repede cum trebuie evitat păcatul. Și, de obicei, când sunt ispite de cădere, încerci să-i îndrepti spre duhovnicii lor. Când îmi zice cineva: „E ora zece jumate seara, dacă-mi sun duhovnicul la ora asta se va supăra”. Îi spun: „Nu! Duhovnicul s-a făcut duhovnic tocmai ca tu să-l suni și la ora zece jumate seara. Decât să-ți pierzi sufletul, mai bine-l deranjezi și el se va bucura”.

În situații de ispită, știu duhovnici care au spovedit și la două și la trei noaptea pe oameni care și-au salvat mântuirea, datorită iubirii și înțelegerii arătate de duhovnicul lor. Acum nu înseamnă că trebuie să deranjăm duhovnicul numai de dragul de a părea interesanți. Pentru că există și această obișnuință.

Găsim în Patericul Egiptean o întâmplare care arată cum unii se fălesc chiar și cu relația cu duhovnicii lor. S-a dus un frate din părțile lui Avva Pimen în străinătate. Și a ajuns acolo la un pustnic care era milostiv și mulți veneau la dânsul. Și i-a vestit lui fratele cele despre Avva Pimen. Și auzind fapta lui cea bună a dorit să-l vadă.

Deci, întorcându-se fratele în Egipt, după o vreme a venit pustnicul din străinătate în Egipt, la fratele cel ce venise la el. Și văzându-l, l-a rugat: „Du-mă la Avva Pimen”. Fratele l-a dus la Avva Pimen și i-a zis avvei: „Mare om este și multă dragoste și cinste are la locul lui și i-am vestit lui despre tine și, dorind să te vadă, a venit”. Și s-au sărutat ei cu multă dragoste, dar când străinul a început să-i spună Avvei Pimen lucruri duhovnicești, lucruri din Scriptură, să se fălească cu cunoștințele lui din Noul Testament, Vechiul Testament, Avva Pimen n-a răspuns nimic. Și atunci străinul a plecat și i-a zis fratelui: „Degeaba am bătut cale lungă până aici, că nu m-am folosit cu nimic”.

Și după ce a intrat fratele la Avva Pimen, spunându-i: „Avvo, pentru tine a venit acest om mare, având atâta slavă la locul lui! Pentru ce n-ai vorbit cu dânsul?” Și i-a zis lui Avva Pimen: „Acesta dintre cei de sus este și cele cerești grăiește. Iar eu dintre cei de jos sunt, și cele pământești vorbesc. De mi-ar fi grăit despre patimi ale sufletului, i-aș fi răspuns. Iar dacă pentru lucruri cerești vrea să vorbim, eu aceasta nu știu”.

Adică Avva Pimen s-a smerit. Dacă omul ar fi avut râvnă curată să ceară cuvânt de folos, îi dădea. Dacă voia doar să se laude cu cunoștințele lui teologice, Avva Pimen nu făcea așa. Nu-i făcea pe plac.

Ieșind fratele, i-a zis străinului: „Bătrânul nu vorbește degrabă din Scriptură. Și dacă cineva îi va vorbi lui despre patimile sufletului, îi va răspunde”. Și atunci a intrat străinul la Avva Pimen și i-a zis: „Ce voi face, avvo? Că mă stăpânesc patimile sufletului”. Și i-a zis atunci Avva Pimen: „Acum bine ai venit. Deschide-ți gura ta pentru acestea, și voi umple-o de bunătăți”.

Și după ce i-a dat cuvânt de folos, străinul a zis: „Cu adevărat aceasta este calea cea adevărată!” Și, mulțumind lui Dumnezeu, s-a întors la locul său, bucurându-se de întâlnirea cu sfântul.

Dacă te duci să te slăvești, să te lauzi: „Vai, ce apropiat sunt eu de duhovnicul meu! Uite, și la ora zece l-am sunat și nu s-a supărat”, o să ajungi în cele din urmă la o relație mincinoasă cu duhovnicul și în cele din urmă o să-ți și lepezi duhovnicul.

În ziua în care mi-am cunoscut duhovnicul pe care îl am, m-a întrebant: „Ce vrei să-ți fiu: prieten sau duhovnic?” Și m-a șocat puțin întrebarea, dar m-am gândit repede, repede și am răspuns: „Duhovnic”. Că m-am gândit: „Dacă o să vreau să-mi fie prieten, n-o să-mi poată fi duhovnic. Dar dacă o să-mi fie duhovnic, o să-mi fie și prieten, pentru că duhovnicul e de fapt cel mai bun prieten al credinciosului” – nu pentru că joacă baschet, cum e în filmele americane: preoții catolici apropiați de credincioși joacă cu ei diferite jocuri – ci deoarece cu adevărat te iubește și cu adevărat nu te lasă la greu.

I-am spus părintelui meu, nu cu multă vreme în urmă: „Părinte, atât de tare mă impresionează frământările oamenilor care îmi scriu. Îmi scriu aproape în fiecare zi oameni din diferite locuri ale țării, chiar din alte țări. Și atât de tare mă frământă problemele lor, atât de mult am ajuns să-i iubesc, că vreau mântuirea lor mai mult decât mântuirea mea. Și chiar aș vrea să-mi risc mântuirea mea ca să-i pot ajuta pe ei”. Și mi-a zis: „Nu e bine așa”. Și a început să-mi dea un exemplu de preot care a vrut foarte mult mântuirea ucenicilor lui și a căzut într-un anumit păcat.

Și i-am zis: „Părinte, eu sunt convins că dumneavoastră v-ați pune sufletul pentru ucenicii dumneavoastră”. Și mi-a zis: „Da, sunt duhovnic, sunt da-

tor să fac asta, tu nu ești duhovnic”. Și m-am bucurat foarte mult auzindu-l, pentru că adevăratul duhovnic îți e tată. Și adevăratul duhovnic nu poate să fie liniștit când tu ai o problemă.

Eu nu sunt preot, totuși unii îmi cer ajutorul prin scrisori. Și când îți scriu oamenii despre necazurile lor – oameni care nu au duhovnic și pe care încerc să-i conving să se spovedească – atât de tare te impresionează frământările lor, că parcă nu mai ești liber până nu știi că omul ăla a ajuns la un liman. Adică poți să ai parte de momente frumoase, cu familia ta, dar inima ta rămâne într-un fel tristă: oare omul ăla ajunge la liman sau nu ajunge?

Cel mai tare m-a întristat un tânăr care îmi spunea că e decis să se sinucidă, pentru că avea o boală foarte gravă pe care n-o mai putea suporta. Și-mi zicea: „Zi-mi un termen, un număr de zile în care să mă rog la Dumnezeu, și dacă nu mă vindec, mă sinucid, pentru că înseamnă că Dumnezeu n-a vrut să mă vindec”. Și-mi era foarte, foarte greu să-l conving să nu se sinucidă. Mai ales că de cele mai multe ori discuția se termina brusc: „Da, văd că nu reușești să-mi dai soluția de care am nevoie ca să mă vindec”. Că el spunea: „Promite-mi că mă voi vindeca!” Și nu puteam să-i promit, pentru că nu eram sigur că Dumnezeu vrea vindecarea trupului lui.

Vorbind ieri despre iubire și despre imposibilitatea de a da o definiție reală iubirii, la partea de întrebări și răspunsuri cineva a scris pe un bilet: „Iubirea este o minune”. Și chiar dacă asta nu e o definiție propriu-zisă, într-un fel și duhovnicul este o minune.

Mie mi s-a întâmplat să am mai mulți duhovnici fără voia mea. Dintre ei, trei au murit – doi la care m-am spovedit mai multă vreme, unul la care m-am spovedit mai puțin – și am fost nevoit să trec de la un

duhovnic la altul și am cunoscut mai multe tipuri de duhovnici.

Și i-am spus părintelui meu: „Părinte, sunteți cel mai prost duhovnic pe care l-am avut, dar chiar dacă sunteți cel mai prost și nepriceput dintre duhovnicii pe care i-am avut, sunteți cel care m-a ajutat cel mai mult”. Nu i-am spus aceste cuvinte ca să-l jig-nesc, i le-am zis ca să se bucure că într-adevăr eu simt cea mai mare mângâiere și folos duhovnicesc de la el.

Pentru că am avut la un moment dat un duhovnic cu viață sfântă, care, când se ruga, vedea cu duhul ce fac ucenicii lui, și când aveau ispite, încerca să-i ajute, într-un fel sau altul. Și i-am spus părintelui meu: „Părinte, acum mie mi-e mai bine decât atunci”. Și vă dau mărturie că așa este, că zice și părintele Porfirie: „Dacă ai de ales între un duhovnic văzător cu duhul și un duhovnic iscusit, un bun părinte care să știe să călăuzească sufletele, alege-l pe cel iscusit, nu pe văzătorul cu duhul”. Și asta spunea părintele Porfirie făcătorul de minuni, nu o spunea un duhovnic iscusit, invidios că nu e la măsura văzătorilor cu duhul.

Am dat această mărturie pentru că știu că există curentul minunist în biserică. Se caută mai ales duhovnici văzători cu duhul, trăim într-un fel de minunism sectant: „Dacă părintele nu e văzător cu duhul nu e bun”, are har – n-are har...

Unii poate știți că, în urmă cu mai mult de zece ani, cam cincisprezece ani, eu am făcut yoga, cu Bivolaru – care mi-a fost maestru în M.I.S.A., Mișcarea pentru Integrare Spirituală în Absolut – și trupul și sufletul meu au fost vătămate foarte, foarte puternic. Când m-am apropiat de Biserică, nu puteam să citesc o pagină de carte cu atenție. Așa, citeam literă de lite-

ră, cuvânt cu cuvânt, dar, când terminam pagina, nu știam ce-am citit. Și mi-a fost foarte rușine să recunosc că sunt într-o situație dificilă. Și m-am gândit că am două șanse: „Ori să rămân cu această boală ani de zile, ori să reînvăț să citesc”. Și, la începutul clasei a XII-a, puneam pe carte o bucată de hârtie și citeam un rând. Când terminam rândul, mă gândeam: „Ce scrie aici? Am înțeles? Am înțeles, da”. Dădeam mai jos bucățica de hârtie, o dădeam mai jos, o dădeam mai jos. Mi se întâmpla uneori să se învețe mâna cu datul mai jos și, după două pagini, mă întrebam: „Ce scria aici? Nu mai știu!” Și dădeam înapoi paginile până ajungeam acolo unde înțelesesem ce scria pe foaia respectivă.

De ce am spus asta? Ca să se înțeleagă că mintea mea a fost puternic vătămată de practicile yoghine. Dacă s-a întâmplat să mi se vindece mintea, s-a datorat aproape exclusiv, sau în primul rând, ascultării de duhovnic. Mi-am dat seama că sunt foarte bolnav. La yoga ni se spunea, de exemplu, că dacă desfrânăm în fiecare zi patru ore, o să ajungem la desăvârșire, și credeam lucrul ăsta, fără să-mi treacă prin cap că este păcat, dimpotrivă, înainte să fac păcatul trupesc mă rugam. Ziceam *Tatăl Nostru* de trei ori pe zi, mă rugam din tot sufletul să iasă cât mai bine, energiile să circule cât mai precis, fiind într-o înșelare totală. Puteam să păcătuiesc cu crucea în mână, fiind convins că nu fac rău.

Dar Dumnezeu a văzut sinceritatea căutării mele și m-a întors în Biserică. Ei bine, lăsându-mă în mâna duhovnicului, de fapt m-am lăsat în mâna lui Hristos. Și dau mărturie că harul acesta al ascultării de duhovnic este extraordinar. Parcă nu îmi vine să cred cât m-a ajutat. Și acum mă bucur că am avut curajul să fac asta. Pentru că mi-am dat seama că, dacă

nu voi primi o îndrumare duhovnicească foarte atentă, pas cu pas, vindecarea mea poate să dureze foarte, foarte, foarte mulți ani.

Mai am prieteni care s-au lăsat de yoga, dar mințile lor nu sunt întregi nici acum. Pentru că boala duhovnicească este foarte periculoasă. Și așa cum, atunci când avem o boală foarte gravă, căutăm un doctor cât mai priceput, tot așa, când e vorba de boală duhovnicească, trebuie să căutăm un doctor cât mai priceput.

Cum ne găsim duhovnicul? Am să vă dau adresa celui mai iscusit duhovnic din Bacău, cei care aveți hârtie și creion puteți nota: Str. Armindenii nr. 11, scara B, apartament 42. Se numește... nu se numește, că nu există strada Armindenii în Bacău.

Oamenii au tendința să confunde viața duhovnicească cu show-bizz-ul, cu spectacolele muzicale, cu teatrul. „Care e cel mai tare preot? Ță! Ei, la ță mă duc!” Și toți aleargă desperați, mai ales dacă aud că părintele e făcător de minuni, sau deschide cartea. Dacă deschide cartea, e și mai și! E sfântul sfinților! Deși, după învățătura Bisericii, deschisul cărții e o sândit ca vrăjitorie, pravilele fiind foarte dure în acest sens. În cartea mea *Despre horoscop și ghicirea viitorului* găsiți referiri la această practică.

Unii oameni se află în criză. Ani și ani de zile nu-și găsesc duhovnicul. De ce? Pentru că se cred prea sfinți pentru duhovnicii de lângă ei. Și stăruie în păcatele lor, nemulțumiți că nu au găsit un duhovnic sfânt, de nasul lor. Și stăruie și stăruie în păcat, gândindu-se: „Eh, nu suntem noi cei mai mari păcătoși!” – în loc să alerge la duhovnicul care este aproape de ei. E o mare ispită să nu te spovedești pentru că nu găsești un duhovnic priceput. Toți duhovnicii pricepuți au dispărut, numai tu ești ucenicul ăla vrednic,

ultimul mohican ortodox, și te-a lăsat pe tine Dumnezeu de izbeliște.

Așa cum în *Cartea Nunții* susțin foarte precis că fiecare tânăr care are chemare spre căsătorie va găsi o Ileana Cosânzeana pentru el, tot așa fiecare tânără care are chemare spre căsătorie îl va găsi pe Făt Frumos al ei - chiar dacă poartă ochelari sau e sâsâit, sau cine știe ce defecte are, pentru ea e Făt Frumos – ei bine, tot așa fiecare suflet are rânduit de Dumnezeu un duhovnic.

Asta nu înseamnă că suntem predestinați să ne găsim jumătatea. Concepția aceasta a jumătății nu e specifică spațiului creștin. Numai în lumea orientală există o teorie conform căreia fiecare suflet s-a împărțit în două și se tot caută reciproc cele două jumătăți. Și tot așa, joacă leapșa, ba întâlnindu-se, ba pierzându-se în timpul reîncarnărilor lor, ca în romanul lui Rebreanu Adam și Eva.

Nici cu duhovnicul nu-i așa, nu e jumătatea ta, să-l cauți și să nu-l găsești. Du-te cu credință și Dumnezeu te ajută să-ți găsești duhovnicul chiar la cea mai neimportantă parohie, la cea mai necunoscută, cea mai, cea mai.

Înainte să-mi găsesc duhovnicul în București, mă spovedeam la Petru Vodă, la părintele Ioan. Și părintele Ioan mi-a zis: „Întrucât ajungeți greu în Moldova, spovediți-vă în București, găsiți-vă un duhovnic în București”. Și m-am frământat, mi-am zis: „Cum în București, că nu găsesc niciun duhovnic pe sufletul meu în București, că e imposibil”. Duhovnicii mari sunt foarte, foarte ocupați, nu prea mai primesc ucenici. Și mi-am zis: „E aproape imposibil să-mi găsesc duhovnic bun în București”. Dar ceea ce e cu neputință la oameni, e cu putință la Dumnezeu.